

Reglement en richtlijnen

Natuurbegraafplaats Fryslân in Nieuwehorne
Natuurbegraafplaats Bremer Wildernis in Sondel

Uitgangspunten

Natuurbegraven is voor mensen die houden van de natuur en geven om het milieu. Het belangrijkste uitgangspunt van de natuurbegraafplaats is het ontstaan van een beschermd natuurgebied in de vorm van een begraafbos. De richtlijnen voor het begraven in de natuur bestaan uit het gebruik van volledig afbreekbare materialen voor de kist, wade of urn. Dit geldt ook voor de kleding van de overledene. Een bescheiden grafmonument van natuurlijke materialen past hierbij. Hieronder worden de richtlijnen nader toegelicht.

De overledene

Wij respecteren de overledene evenzeer als de natuur. Daarom vragen wij uw toestemming om de uitvaartondernemer lichaamsvreemde materialen zoveel mogelijk te laten verwijderen voor de teraardebestelling. Daarbij moet u denken aan protheses buiten het lichaam, synthetische pruiken, kunstgebitten, brillen en sieraden.

De overledene hoeft niet gekleed te gaan, maar aangezien dit vaak wel het geval is, gelden de volgende richtlijnen. Kleding die van volledig afbreekbare materialen gemaakt is, zal snel en volledig vergaan. Kledingstukken van hennep, katoen of wol gekleurd met natuurlijke pigmenten bijvoorbeeld. Synthetisch ondergoed en panty's zijn niet toegestaan en schoenen zijn overbodig.

Als er spullen meegegeven worden in het graf, vragen wij u rekening te houden met de standaarden van biologisch afbreekbaar materiaal.

Thanatopraxie is een vorm van balseming die, mits uitgevoerd met een formaldehyde oplossing van 0,5%, is toegestaan. De rest van de vloeistof bestaat uit een samenstelling van water, kleurstoffen en mineralen die het milieu niet belasten.

Een groener alternatief voor het koelen van een lichaam ten tijde van de opbaring, is het gebruik van graszoden die tweemaal daags rijkelijk besprenkeld worden met water, al dan niet vermengd met etherische oliën. Gras zou warmte aan het lichaam onttrekken en daarmee de ontbinding vertragen.

Omhulsels

Er zijn vele mogelijkheden voor het omhullen van de overledene in milieuvriendelijk materiaal.

- In een kist van onbewerkt FSC hout bijvoorbeeld. Wij zien liever geen metalen verbindingen of handgrepen. De voorkeur gaat uit naar: deuvels, milieuvriendelijke houtlijm, sojalijm en handgrepen van touw of hout. Er zijn ook kisten van organische kunststof, gemaakt uit restafval van de voedselindustrie (ofwel biomassa) verkrijgbaar. Er zijn zelfs kisten van karton en wol.

- Qua bekleding van de kist zijn milieuvriendelijke opties te over: linnen, hennep, zijde of ongebleekt katoen. Men kan een overledene ook op een bedje van wol, houtkrullen of stro leggen.
- Een opbaarplank of draagbaar is gemaakt van onbewerkt hout of gevlochten wilgentenen (bijvoorbeeld). Het dient tijdens het vervoer ter ondersteuning als de overledene in een lijkwade wordt begraven.
- Lijkwades zijn bij voorkeur gemaakt van biologisch afbreekbare stoffen zoals katoen, linnen, hennep, wol, molton, vilt of zijde en het liefst niet mechanisch gepigmenteerd.
- Een urn kan onder andere van ongebakken klei, riet, wol, onbewerkt hout, vilt of organisch kunststof gemaakt zijn. De as mag ook in een natuurlijke stof of zonder omhulsel begraven worden.
- Een gevlochten uitvaartmand is in steeds meer materialen verkrijgbaar. Bijvoorbeeld pitriet, wilgentenen, bamboe en getwijnd papier.

Kiest u er voor om een kist of urn te beschilderen, dan is melkverf of verf op waterbasis aan te raden.

Grafmarkering

Om aan te geven dat een grafperceel is gereserveerd, wordt een markering geplaatst in de vorm van een houten paal met een nummer.

Gedenktekens

Men spreekt van een gedenkteken (of grafmonument) als het graf in gebruik genomen is. Een gedenkteken mag bestaan uit de volgende natuurlijke materialen:

- Een **boomschijf** met (eventueel) een inscriptie. De boomschijf heeft een doorsnede van maximaal 35 centimeter.
- Onbewerkte boomwortels, takken en/of boomstammen.

Op de natuurbegravingplaats is veel mogelijk in goed overleg, met dien verstande dat alle grafmarkeringen en -monumenten worden uitgegeven en geplaatst door de beheerder. Een boomschijf kan uitsluitend via de beheerder worden besteld.

Het is de beheerder toegestaan om gedenktekens (grafmomenten), die niet in overleg met de beheerder zijn geplaatst, te verwijderen. Zelf geplaatste boomschijven of zwerfkeien/stenen zullen worden verwijderd. Dat geldt ook voor andere materialen (zoals attributen en planten) die niet bij een graf zijn toegestaan. De verwijderde elementen zullen drie maanden in een kist op het terrein worden bewaard. De eigenaar kan zelf uit de kist halen.

Beheer

Binnen de grenzen van een graflocatie (grafperceel) mag een rechthebbende de exacte plek van het te graf aanwijzen. We doen ons best om aan de wensen van rechthebbenden of naasten tegemoet te komen, maar het mag niet strijdig zijn met natuurbelang. Als door onvoorziene omstandigheden het niet mogelijk is om precies op die plek te graven, zal de beheerder afwijken van de aangewezen plek. Te denken valt aan boven- en ondergrondse obstakels, waaronder

(maar niet uitsluitend) boomwortels die beschadigd kunnen raken. De beheerder bepaalt uiteindelijk waar en hoe het graf gegraven wordt.

De natuurbegravingplaats wordt als natuurterrein beheerd, waarbij ook begrazing door schapen of andere dieren kan worden toegepast.

Het is niet toegestaan om op de dag na de begrafenis en daarna bloemen te plaatsen/leggen. Het is tevens niet de bedoeling dat rechthebbenden, nabestaanden (en anderen) tuinieren op de graflocatie. De beheerder is bevoegd om voorwerpen, planten en bloemen - die niet zijn toegestaan op de natuurbegravingplaats - te verwijderen.

Slotbepalingen

De Maatschap Natuurbegraven is gerechtigd dit reglement te wijzigen. Als een verschil ontstaat tussen de leveringsvoorwaarden en het reglement, dan gaan de bepalingen van het reglement voor. In de loop van de tijd kunnen er wijzigingen komen in het reglement. Daarbij geldt altijd het meest actuele reglement zoals het op dat moment van kracht is.

Op dit reglement is het Nederlands recht van toepassing.

Versie 03-04-2026